

Bilag 8: Udmøntningsnotat. Justering af elevoptag i forhold til fritvalgs-elever (21/24 reglen) og 'etnisk kriterium'

Sagsnr.
2011-29607

Dokumentnr.
2011-155049

Beskrivelse af 21/24 regel

BR har efter indstilling fra BUU vedtaget, at når folkeskolerne i Københavns Kommune har optaget alle børn fra deres grunddistrikt, samt søskendebørn i henhold til søskendehensynet, samt børn som tilbydes plads via Københavnermodellen, kan de efterfølgende optage fritvalgselever - op til 24 pr. børnehaveklasse.

Sagsbehandler
Mikala Jørgensen

Er der flere elever som ønsker optagelse på skolen, kan elever mellem 24 og 28 optages efter godkendelse fra områdechefen. Denne grænse foreslås nedsat fra 24 til 21 per klasse. Dermed opnår forvaltningen et bedre mandat til at modregulere den ujævne fordeling af eleverne som ellers opstår som følge af frit skolevalg. Søskendehensynet fastholdes som ovenfor nævnt. Ved skoleindskrivningen er børnene således fortsat sikret optagelse på samme skole, som deres søskende

Borgerrepræsentationen har besluttet at områdechefen, i forbindelse med klassedannelsen, efter en konkret vurdering i samråd med pågældende skole, kan fastsætte en højere klassekvotient inden for folkeskolelovens rammer.

Såfremt der afviges fra denne generelt fastsatte maksimale klassekvotient, har Borgerrepræsentationen besluttet, at dette bør være

Pædagogisk Faglighed

Gyldenløvesgade 15
1502 København V

Direkte telefon
3366 4344

E-mail
mijoer@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009383730

www.kk.dk

funderet i en konkret vurdering, der godtgør, at skolen fortsat har sikret sig plads til eventuelle tilflyttere, og at hensynet til en balanceret fordeling af eleverne mellem skolerne ikke tilsidesættes.

Tiltaget evalueres et år efter at det er trådt i kraft, med henblik på at vurdere om det har skabt økonomiske vanskeligheder for skolerne.

Forventet effekt

Forvaltningen kan fremover foretage en vurdering af og påvirke indskrivningen for en større mængde af børnehaveklasseelever per klasse end i dag.

Hermed tilsigtes at opnå en mere ligelig fordeling, idet fordelingshensynet udstrækkes til at gælde for flere elever. Det maksimale antal af elever, der kan blive berørt er 480 børnehaveklasseelever ud af en årgang på 3655 børnehaveklasseelever, hvilket udgør 13 %.

Elevsammensætning i distrikter og skoler:

	Skoler med mange tosprogede (flere end kommunegennemsnittet)	Skoler med få tosprogede (færre end kommunegennemsnittet)
<i>Skole-grunddistrikter med en blandet fordeling af et- og to-sprogede elever (mellem 10 % og 50 % tosprogede elever)</i>	<p>Eks. Sønderbro Skole Da grunddistriktet rummer flere etsprogede børn, end der søger skolen, vil det forbedre skolens muligheder for at beholde sine egne etsprogede elever fra grunddistriktet, hvis disse etsprogede børn begrænses i deres muligheder for optag på visse andre skoler. Der vil være større sandsynlighed for, at disse børn vælger deres egen grunddistriktsskole, som er Sønderbro Skole.</p>	<p>Eks. Guldberg Skole Da grunddistriktet rummer flere tosprogede børn, der kunne optages på skolen, vil forslaget betyde, at skolens to-sprogsprocent stiger. Skolen vil ligeledes ikke kunne optage så mange et-sprogede børn fra de andre grunddistrikter på Nørrebro som i dag.</p> <p>Forslaget giver dermed en mere ligelig fordeling af et- og tosprogede elever på skolerne på Nørrebro.</p> <p>Forslaget har en potentiel negativ effekt for Guldberg Skoles økonomi, mens det har en positiv effekt for de omkringliggende skolers økonomi.</p>
	<p>Øvrige skoler: Utterslev Skole Vigerslev Allés Skole Kildevældsskolen Husum Skole Lykkebo Skole Amager Fælled Skole Nørrebro Park Skole Kirsebærhavens Skole Korsager Skole Lundehusskolen Ellebjerg Skole Grøndalsvængets Skole Blågård Skole Bavnehøj Skole</p>	<p>Øvrige skoler: Holbergskolen Oehlenschlägersgades Skole Tove Ditlevsens Skole Højdevangens Skole Vanløse Skole Rødkilde Skole Valby Skole Sundbyøster Skole Lergravsparkens Skole Ørestadens Skole Hanssted Skole</p>

<p><i>Skole- grunddistrikter med en skæv fordeling af et- og tosprogede Elever (over 50 % og under 10 % tosprogede elever)</i></p>	<p>Eks. Rådmandsgades Skole Da grunddistriktet også har mange tosprogede børn, vil en begrænsning af det frie optag have en mindre konsekvens end i ovenstående tilfælde.</p>	<p>Eks. Heibergskolen Da skolen afspejler grunddistriktet, som ikke har særligt mange tosprogede børn, og da skolen fylder op med egne grunddistriktsbørn, vil forslaget ikke have nogen konsekvens for skolen eller for det generelle politiske ønske om, at få en bedre fordeling.</p> <p>For så vidt skolen ikke selv fyldte op med børn, ville forslaget have en positiv fordelingsmæssig effekt, fordi tosprogede børn fra tosprogede distrikter ikke ville blive optaget.</p>
	<p>Øvrige skoler: Peder Lykke Skolen Tagensbo Skole Klostervængets Heldagsskole Hillerødgades Heldagsskole Tingbjerg Heldagsskole</p>	<p>Øvrige skoler: Sortedamskolen Øster Farimagsgades Skole Nyboder Skole Langelinieskolen Randersgades Skole</p> <p>Den Classenske Legatskole Sølvgades Skole Gasværksvejens skole Katrinedals Skole Skolen på Islands Brygge Vibenshus Skole Skolen ved Sundet Strandvejsskolen Christianshavns Skole Brønshøj Skole Gerbrandskolen Hyltebjerg Skole Kirkebjerg Skole</p>

Økonomi

Initiativet er samlet set omkostningsfrit, men får betydning for den enkelte skole, idet der vil forekomme ændringer i elevsammensætningen. Nogle skoler vil få flere klasser, der ikke fyldes op mens andre skoler vil få færre.

Forudsætninger

Der skal gennemføres en ændring i Styrelsesvedtægten for folkeskolen i Københavns Kommune, som skal vedtages i Borgerrepræsentationen.

Det bemærkes, at ændringen kan møde modstand på nogle skoler og blandt forældrene. Nogle etsprogede forældre får indskrænket deres muligheder for at få barnet optaget på ønskeskolen og skolerne vil ofte være ærgerlige over, ikke at kunne imødekomme forældreønskerne.

Andre forældre (til tosprogede børn) vil opleve, at de nu får mulighed for at søge ind på skoler, hvor de før ikke har kunnet få plads.

Selvom ændringen er udgiftsneutral for kommunen, vil de enkelte skoler få påvirket deres driftsøkonomi, når der kommer ændringer i elevtallet og sammensætningen på skolen. Nogle skoler vil få deres tildeling reduceret, og andre får deres forøget.

Til gengæld vil de skoler, som nu mister mange af deres egne etsprogede elever til naboskolerne, få bedre forudsætninger for at holde på sine egne elever, hvilket er en fordel for fordelingen af de et- og tosprogede elever.

Udbygning af skoler og indførelse af nyt kriterium, der giver tosprogede elever forrang til optagelse på skolerne

De nuværende kriterier for optagelse af fritvalgselever er udformet således, at søskendebørn, og børn, der anvises efter Københavnermodellen, får plads på deres ønskeskole først. Dernæst optages de øvrige "fritvalgselever" efter følgende prioritering:

1. Nærmereboende optages forud for fjernereboende (afstand mellem bopæl og skole)
2. Kommunens egne borgere forud for borgere i andre kommuner
3. Lodtrækning blandt borgere fra andre kommuner.

Søskendehensynet og Københavnermodel har en effekt på fordelingen af et- og tosprogede elever, mens ingen af de tre nuværende øvrige kriterier vedrører sammensætningen af et- og tosprogede elever.

Det foreslås derfor at indføre et 'etnisk' kriterium, som giver tosprogede elever fortrinsret til optagelse på skoler med få tosprogede elever, frem for de elever, der bor nærmere skolen.

Tiltaget indebærer, at der indskydes et prioriteringskriterium, der tager hensyn til fordeling ved optagelsen af de øvrige 'fritvalgselever'. Det

foreslås således, at elever der ønsker optagelse på en anden skole end deres grunddistriktsskole, optages i følgende prioriterede rækkefølge:

1. Elever med søskende på skolen
2. Elever, der fremmer, at skolen får en mere blandet elevsammensætning (det 'etniske kriterium')
3. Nærmereboende forud for fjernereboende (afstand mellem skole og bopæl)
4. Udenbys elever efter lodtrækning.

Eftersom der er tale om at give tosprogede elever ret til optagelse på bestemte skoler, er effekten afhængig af, hvor mange tosprogede elever, der ønsker at bruge denne ret.

Den største forhindring for mere ligelig fordeling af tosprogede elever er imidlertid, at der generelt mangler kapacitet på de skoler som har få tosprogede elever.

Forslaget om et etnisk kriterium forudsætter anlægsmidler til øget kapacitet. Det foreslås derfor, at forvaltningen præciserer det nødvendige investeringsbehov i sammenhæng med den sag, som fremlægges som følge af, at der i budgettet for 2011 blev afsat 0,5 mio. kr. til at gennemføre en kortlægning af mulighederne for nybygning og udbygning af skolerne på Østerbro og i Indre By.

Øvrige forudsætninger

Der skal gennemføres en ændring i Styrelsesvedtægten for folkeskolen i Københavns Kommune. Denne ændring skal vedtages i Borgerrepræsentationen efter gennemført høring.